

EMILIAN DOBRESCU

vol. II

meseria de intelectual

publicistică

CORECTBooks

Emilian DOBRESCU

**MESERIA DE
INTELECTUAL**

VOL. II

Editura Virtual

2011

ISBN(e):978-606-599-358-7
978-606-599-360-0

Avertisment

Acest volum digital este prevăzut cu sisteme de siguranță anti-piratare. Multiplicarea textului, sub orice formă este sancționată conform legilor penale în vigoare.

Cuprins

PARTEA I - SCRIERI ECONOMICE

BUGETE CONSUMATORISTE	2
CARUSELUL CONCURENȚEI.....	6
CRIZA CREDITELOR SUBPRIME.....	10
OECD estimează.....	10
OPINIILE SPECIALIȘTILOR.....	11
Răspunsul românesc	12
Perdanții.....	13
Dialectica și alchimia contrariilor.....	17
CRIZELE CARE NE MACINĂ	18
Sarabanda indicatorilor economici	18
Pierderile din sectorul imobiliar	20
Pierderile de pe piața bursieră.....	20
TITLURI CARE AU ȚINUT PAGINA ÎNTÎI A ZIARELOR ÎN PERIOADA CRIZEI.....	22
Cazuri răsunătoare de faliment	23
Cazuri răsunătoare de intervenționism statal.....	24
CONCEDIERI DE PERSONAL BANCAR	25
Un nou model consumatorist.....	26
REGULILE PLANULUI EUROPEAN DE SALVARE A BĂNCILOR CU PROBLEME	27
Suma pierderilor înregistrate în criză financiară 2008-2009	27
Noi reguli financiare și monetare	29
CONTRACTUL DE CREDIT DEFAULT SWAP (CDS).....	29
OPINII... OPINII... OPINII...	31
În loc de epilog	33
CRIZELE CARE NE TREBUIE	34
1791-1792.....	34
OPINII... OPINII...	35
1819	35
1841	36
1873	36
1907	36
1914	36

FABULA LUI MEYER MISHKIN	37
1929-1933	37
1957	38
1973	38
1997	38
1998	39
2008 - 2009	39
OPINII... și OPINII	40
Începutul real al globalizării și ipotetic al de-globalizării	42
CAUZELE SPIRITUALE ALE CRIZELOR	43
DUPĂ CRIZĂ - ÎNCOTRO?	47
CRIZELE CARE NE FOLOSESC	50
„FRAUDA SECOLULUI”	51
Scutul de protecție al OIM.....	51
Planul de relansare economică a Uniunii Europene	52
Pârghia ajutoarelor de stat	53
Acceptarea deficitului bugetar de 3 la sută.....	54
OPINII... OPINII.....	55
ELEMENTE PENTRU IEȘIREA DINTR-O CRIZĂ ECONOMICĂ.....	56
FONDURILE SUVERANE DE INVESTIȚII. ROLUL SI DESTINUL LOR	57
PRINCIPALELE 12 FONDURI SUVERANE DE INVESTIȚII ALE LUMII.....	57
Fondurile suverane de investiții (FSI) au participat din plin la inducerea crizei financiare.....	58
LEGENDA LUI INSAMA	59
Criza americană lovește necruțător și FSI	59
OPINII, OPINII.....	61
Câteva exemple de evoluție a FSI	63
Un produs al „istoriei recente”	65
Universitatea Princeton cercetează. Doi români marchează.....	67
Comisia Europeană analizează	68
EFAMA se pronunță.....	70
FMI elaborează un cod de conduită.....	71
Băncile centrale vor reguli stricte	72
Propuneri inedite.....	73
MĂSURI PRUDENTIALE PENTRU SUPRAVEGHEREA PIETELOR.....	76
Propunerile Comisiei Europene.....	76

PRINCIPALELE MODIFICĂRI PROPUSE DE COMISIA EUROPEANĂ PENTRU CONTROLUL RISCURILOR BANCARE ȘI FINANCIARE	77
Discuțiile purtate la Consiliul European de toamnă	78
OPINII... OPINII...	79
Măsuri prudențiale în România	80
GRUPAREA EUROPEANĂ DE INTERES ECONOMIC.....	82
GRUPAREA EUROPEANĂ DE COOPERARE TERITORIALĂ	83
POLITICA EUROPEANĂ A CONCURENȚEI	86
POLITICA RATEI DE REFERINȚĂ	91
Rezerva Federală Americană (FED).....	91
Banca Centrală a Japoniei (BoJ).....	93
Banca Angliei (BoE).....	93
Banca Centrală Europeană (BCE)	93
BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI	95
DECLARAȚII ESENȚIALE	97
LEUL CA VALUTĂ FORTE.....	98
MEDIUL ROMÂNESC DE AFACERI	100
PARADOXUL ECONOMIC AL LUI AHILE. STUDIU DE CAZ - BRAȘOVUL.....	104
POLITICI ENERGETICE EUROPENE	108
Schimbări ale politicii energetice europene.....	108
Intențiile Gazprom în Europa	109
Războiul Gazprom – Uniunea Europeană	109
Liberalizarea pieței energetice românești	111
Foaia de parcurs în domeniul energetic	113
Elemente ale politicii energetice a UE și României	115
PRIVIND ÎNAPOI CU BUCURIE... PIB-URI ÎN 2006, 2007 și 2008	117
Concentrarea bogăției și accentuarea sărăciei la nivel global	117
PIB-uri în 2007 și 2008	118
PIB-ul României în 2006 și 2007	119
Previzuni privind PIB-ul României	121
PRODUSE DE CONSUM PERICULOASE.....	124
REFORMA PIEȚEI EUROPENE A VINULUI.....	127
Piața europeană a vinului.....	127
Consumul european de vin	128
Reforma pieței europene a vinului.....	128

REZERATROLUL DIN VINUL ROȘU – ELIXIRUL TINEREȚII	130
« Reforma vinului » în România	131
REFORMA BANCARĂ ÎN CHINA	133
Restructurarea bancară a atras concedieri de personal	133
Mai mare nu înseamnă neapărat mai bine	134
Lista de ofertanți pentru privatizare.....	135
Sectorul bancar, garanții și asigurări	136
REFORMA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE.....	138
Impasul constatat al reformei din administrația publică.....	138
Problemele reformei din administrația publică.....	139
Administrația locală și regională – mai funcționale	140
ROLUL IMM-URILOR ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ȘI EUROPEANĂ	144
IMM-urile - panaceul universal al economiei	144
Noua definiție a IMM-urilor.....	147
Finanțarea IMM-urilor.....	149
Termenul de plată	151
Dobânda penalizatoare.....	152
Păstrarea titlului de proprietate.....	152
Proceduri de recuperare a creanțelor	152
Compensarea costurilor de recuperare.....	152
REȚEA EUROPEANĂ PENTRU SPRIJINUL IMM.....	153
SARABANDA CONDUCTELOR DE GAZ METAN	154
Trei proiecte și trei vise de mărire	154
Reacții față de cele trei proiecte.....	155
OPINIIL... OPINIIL.....	157
Alte trei proiecte concurente.....	159
SECOND LIFE	160
OPINII	161
EDUCAȚIE FINANCIARĂ ÎN LUMEA VIRTUALĂ: BCR A DESCHIS O SUCURSALĂ ÎN SECOND LIFE.....	164
SITUAȚIA SĂNĂTĂȚII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ	166
Problemele financiare legate de maladiile văzului și auzului.....	166
Reformă nu înseamnă numai creșterea procentului alocat din PIB.....	167
Dublarea pieței serviciilor medicale în următorii 3 ani	168
ALTE STATISTICI RELEVANTE	169

Asistența medicală tranfrontalieră	169
e-Sănătate.....	171
SPANIA – FEBRUARIE 2009 - CEL MAI GRAV MOMENT AL CRIZEI ECONOMICE	172
Extremele economiei spaniole.....	172
Sectorul imobiliar, motorul creșterii economice spaniole s-a gripat!.....	174
Imigranții – locomotiva economiei spaniole	175
Cea mai mare criză a tuturor timpurilor	176
Efectele crizei economice spaniole.....	177

PARTEA a II-a - SCRIERI DESPRE ȘTIINȚĂ

ACTUALITATEA IDEILOR LUI FRIEDRICH LIST	180
ACTUALITĂȚI DESPRE VIRUSUL HIV	189
STATISTICA SIDA ÎN LUME	190
AJUTOARELE DE STAT ÎN ȚĂRILE MEMBRE UE, CU ACCENT PE DOMENIUL CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE	192
Ajutoarele de stat în cercetarea științifică din Uniunea Europeană.....	196
Clarificarea normelor privind ajutoarele de stat	200
Simplificare și flexibilitate	201
Ajutoarele de stat în România în 2009	202
AVATARURILE ROȘIEI MONTANE ÎN 2006	203
CONGRESELE INTERNAȚIONALE DE ȘTIINȚE ISTORICE	207
CONSILIUL CONSULTATIV PENTRU CERCETARE AL UNIUNII EUROPENE.....	209
DEZVOLTAREA DURABILĂ. STRATEGIILE ROMÂNIEI	212
Conceptul de dezvoltare durabilă	212
Despre Strategia de Dezvoltare Durabilă	213
Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României (SNDDR)	213
Principalele propuneri ale SNDDR	214
Aprobarea și implementarea SNDD	216
INSTITUTUL EUROPEAN PENTRU TEHNOLOGIE.....	219
INVESTIȚIILE PROVIDENȚIALE ÎN CERCETARE -DEZVOLTARE	223
Avantajele fiscale obținute	223
Susținerea tinerelor întreprinderi specializate pe inovație.....	224
Noile ajutoare orientate în favoarea inovațiilor	225
IMM-urile și inovația.....	227
ÎNVĂȚĂMÂNTUL EUROPEAN LA ORA BOLOGNEI.....	229

Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior.....	229
Recunoașterea europeană a diplomelor	230
Pachetul de legi ale învățământului românesc	230
Rectorul este ales în universitate	231
Studentii își evaluează profesorii.....	231
Societatea cunoașterii și educația permanentă.....	232
METODOLOGIA ÎNTOCMIRII DICȚIONARULUI DE SOCIOLOGIE ECONOMICĂ.....	235
CUVÂNT ÎNAINTE	235
NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI I.....	236
NECESITATEA UNOR SISTEME – EUROPEAN ȘI NAȚIONALE - DE EVALUARE	241
NOI MEDALII ȘI RECUNOAȘTERI PENTRU ȘCOALA ROMÂNEASCĂ.....	246
PLANETA INTERNET	251
O istorie de 4 decenii.....	251
Europenii și internetul.....	253
Românii și internetul	254
Sistemul Informatic pentru Piața Internă.....	255
PRIMII TREI ANI DE APARIȚIE AI REVISTEI "OBSERVATORUL SOCIAL-ECONOMIC".....	258

PARTEA a III-a - SCRIERI SOCIAL-POLITICE

VICTOR JINGA – AUTORUL PRIMEI CONCEPȚII NAȚIONALE DE SOCIOLOGIE ECONOMICĂ	262
ANUL 2012.....	267
Mayașii și criza de timp contemporană	267
Porumbeii și câmpul magnetic terestru	268
Experimentele Glatzmaier și Braden.....	269
Proiectele Montauk și Brinkley	271
Profețiile lui Sundar Singh exced anul 2012	274
ALEGERILE ROMÂNEȘTI PENTRU PARLAMENTUL EUROPEAN.....	276
"AMPRENTA ROMÂNIEI"	280
CEI MAI BOGAȚI ROMÂNI ÎN 2006.....	283
Topul celor mai bogați români în 2009 – preluare după Forbes.....	283
PRIMII ZECE CLASAȚI ÎN 2006.....	284
CEI MAI BOGAȚI DEȚINĂTORI DE MASS-MEDIA în 2006.....	285
BURLACII CEI MAI BOGAȚI ÎN 2006.....	285

FEMEILE CELE MAI BOGATE ÎN 2006	286
TINERII CEI MAI BOGAȚI ÎN 2006	286
CELE MAI BOGATE 10 FAMILII ÎN 2005	286
FAMILIILE CELE MAI BOGATE ÎN 2006	288
SPORTIVII ȘI ANTRENORII CEI MAI BOGAȚI ÎN 2006	288
CEI MAI BOGAȚI OAMENI DIN LUME ȘI CIUDĂȚENIILE LOR	290
TOPUL BOGAȚILOR DIN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST ÎN 2004.....	299
PRIMII TREI CEI MAI BOGAȚI PĂMÂNTENI	302
CEI MAI BOGAȚI 10 OAMENI DIN LUME ÎN 2009	305
SALARIILE LIDERILOR.....	306
SALARIILE LUCRĂTORILOR.....	309
SĂRĂCIA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ	312
Situația până în 2007	312
Noi suntem cei mai sărmani	313
STATISTICI ALE SĂRĂCIEI.....	313
Sărăcia și criza globală	316
IMPASUL CONSTITUȚIONAL EUROPEAN	318
Prima etapă a impasului : 2001-2005	327
A doua etapă a impasului : 2005-2009	330
LOBBY ROMÂNESC LA BRUXELLES	333
Noua inimă a Europei	333
Grupurile de interese europene.....	333
Lobby-ul românesc	334
România în Bruxelles-ul european	335
AFIRMAȚIILE DR. DAN LUCA.....	336
Reprezentanții numiți.....	337
MODELE DE ÎNTREBĂRI DIN TESTUL DE CUNOȘTINȚE.....	339
CETĂȚENIA EUROPEANĂ	341
Ce este cetățenia europeană	341
Educația pentru cetățenia europeană	342
Circulația liberă a cetățenilor europeni.....	342
PROGRAMUL COMUNITAR "PROMOVAREA CETĂȚENIEI EUROPENE ACTIVE".....	343
Drepturile fundamentale ale europenilor	344
DREPTURILE CETĂȚENILOR EUROPENI	345
Măsuri pentru Agenda Socială Reînnoită.....	347

CLASAMENTE.....	349
CLASAMENTELE LIBERTĂȚII ECONOMICE.....	352
COOPERAREA BALCANICĂ.....	355
Edificarea unor noi relații comerciale.....	355
Migrația, azilul și refugiații.....	357
Intensificarea cooperării regionale.....	358
Acorduri de stabilizare și asociere la UE.....	359
COOPERAREA DINTRE UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI ȚĂRILE ASIATICE.....	361
O asociație și trei întâlniri la vârf.....	361
Organizația pentru Cooperare de la Shanghai, Rusia și China.....	362
Acordul de comerț liber asiatic.....	363
Cooperarea UE - China.....	364
CROAȚIA - PRELIMINARIILE ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ.....	366
Anii 2004-2005.....	366
Anii 2006-2007.....	368
Repriza treia, prelungiri.....	369
PASĂREA PHOENIX A SERBIEI.....	370
BULGARIA DUPĂ ADERARE.....	373
Problemele cu care se confruntă vecinii noștri.....	373
Crima organizată – principala problemă a Bulgariei.....	374
Care sunt soluțiile.....	375
CHINA LA ORIZONTUL ANULUI 2009.....	377
1. Problemele demografice; PIB total și PIB pe locuitor.....	378
2. Infrastructura țării.....	380
3. Piața agricolă.....	381
4. Industria.....	381
5. Relațiile comerciale ale Chinei.....	382
6. Relațiile comerciale româno-chineze.....	384
7. Piața imobiliară.....	385
8. Piața IT.....	386
9. Piața bancară.....	386
10. Piața științifică.....	387
11. Dezvoltarea regională în China.....	388
12. Dezvoltarea relațiilor reciproce China - România.....	388
13. Problemele de mediu.....	389

14. Sportul și cultura.....	390
OPINIILE... PRO ȘI CONTRA.....	390
DESPRE IFI ȘI ITN.....	392
MONDIALIZAREA ECHITABILĂ	395
MIZA SUPREMĂ – PETROLUL	398
BANII NEGRI DIN ȚIȚEI.....	403
IRAKUL - CALUL TROIAN AL ORGANIZAȚIEI ȚĂRILOR EXPORTATOARE DE PETROL (OPEC).....	404
NOUA POLITICĂ A FMI.....	407
REFORMA AMÂNATĂ A ONU	414
OFENSIVA POPULARĂ EUROPEANĂ.....	419
CONSOLIDAREA INSTITUȚIONALĂ ȘI CAPACITATEA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE.....	422
DIALOGUL SOCIAL ȘI DEZVOLTAREA COMUNITARĂ.....	425
Dialogul social în România	426
Structuri ale dialogului social tripartit	428
Dialogul social european	430
PIAȚA EUROPEANĂ A RESURSELOR UMANE.....	432
POLITICA DREPTURILOR ȘI RESURSELOR UMANE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ	441
Curtea Europeană a Drepturilor Omului de la Strasbourg.....	441
Drepturile cetățenilor europeni	443
DREPTURILE CETĂȚENILOR EUROPENI AȘA CUM SUNT PREVĂZUTE ÎN CARTĂ..	445
Drepturile imigranților.....	446
ECONOMIE ȘI ÎNARMARE.....	448
INDICII ÎNCREDERII, LIBERTĂȚII ȘI FERICIRII UMANE.....	451
Indicele încrederii	451
Cele mai respectate grupuri profesionale	452
Ratingul mondial al Libertății.....	453
Indicele libertății economice.....	454
Deocrația este o funcție de două libertăți	455
Cel mai bun loc din lume pentru a trăi	455
Indicele fericirii umane.....	455
Indexul Planeta Fericită	457
Sursele fericirii umane.....	458
Glumele de la birou induc fericirea	459

Hărțile fericirii europene și fericirii britanice.....	460
INTEGRAREA REPUBLICII MOLDOVA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ.....	462
EMIGRAȚIA ȘI IMIGRAȚIA	466
Fenomenul endemic al emigrației mondiale.....	466
Imigrația în SUA	467
Imigrația în Uniunea Europeană.....	468
TRAFICUL DE PERSOANE.....	469
Imigrația în România	472
FRUMOS, ONEST, EMIGRANT DIN ROMÂNIA.....	474
INFORMAȚII PRIVIND PERMISUL DE ȘEDERE ITALIAN	477
POROZITATEA FRONTIERELOR ȘI UNELE EFECTE ALE SALE	482
LIBERA CIRCULAȚIE A PERSOANELOR.....	489
MODERNIZAREA COORDONĂRII SISTEMELOR DE SECURITATE SOCIALĂ.....	494
Principiile generale	495
Concluzii.....	497
PROIECTE PENTRU INCLUZIUNE SOCIALĂ	498
RECONSTRUCȚIA REGIONALĂ ÎN ROMÂNIA.....	501
Politica de dezvoltare regională a Uniunii Europene	501
PRINCIPIILE POLITICII DE DEZVOLTARE REGIONALĂ	502
OBIECTIVELE DE BAZĂ ALE POLITICII DE DEZVOLTARE REGIONALĂ.....	502
Disparitățile regionale în acest deceniu	507
FONDUL ROMÂN DE DEZVOLTARE SOCIALĂ.....	509
Obiectivele dezvoltării regionale.....	509
PARADOXUL ROMÂNESC AL URBANIZĂRII	512
REFORMA INSTITUȚIONALĂ A UNIUNII EUROPENE.....	515
Sistemul juridic instituțional comunitar.....	516
PRICIPALELE PREVEDERI ALE TRATATULUI DE REFORMĂ	520
SENSURILE ȘI EXISTENȚELE CORUPȚIEI	524
Mica și marea corupție.....	525
Corupția în Europa și în lume.....	527
Corupția la noi	529
Barometrul Global al Corupției	532
Concluzii.....	534
O JUMĂTATE DE SECOL DE CONSTRUCȚIE EUROPEANĂ	535
MONEDA DE 2 EURO	536

UNIUNEA EUROPEANĂ ÎMPLINEȘTE 50 DE ANI: SEMNALUL UNUI NOU ÎNCEPUT	539
UNIUNEA EUROPEANĂ. ARHITECTURA VIITOARE.....	540

PARTEA I - SCRIERI ECONOMICE

BUGETE CONSUMATORISTE

Prin bugete consumatoriste înțelegem acele bugete în care nivelul cheltuielilor este constant mai mare decât al veniturilor și în care, cheltuielile sunt îndreptate, cu precădere, către consumul colectiv sau individual al cetățenilor. După terminarea celui de-Al Doilea Război Mondial, aplicând practic teoria « statului bunăstării generale » (« Welfare State »), majoritatea statelor capitaliste dezvoltate azi au căzut în capcana bugetelor consumatoriste, în care încasările la bugetul anual al statului respectiv, sunt, de regulă, mai mici decât cheltuielile pe care le face acel stat. Bunăstarea obținută pentru cetățenii respectivi, în felul acesta nu poate fi decât iluzorie, temporară și fără acoperire în valori reale de multe ori. Împrumutul statului respectiv la el însuși (de fapt la propriii săi cetățeni, mai bine zis, la acea mică grupare de cetățeni, oameni de afaceri, care câștigă mai mult decât cheltuiesc) sau la alte state sau grupuri de state, pe termen lung, nu este un element pozitiv al politicii bugetare și economice practicate de statul respectiv.

Politica financiară a UE se bazează pe contribuția la bugetul comunitar, dar și pe distribuția de fonduri către statele membre, canalizate în special, în următoarele direcții: agricultura (plăți directe și măsuri de piață, dezvoltare rurală), instrumente structurale (fonduri structurale și fondul de coeziune), politici interne, acțiuni externe, administrație etc. Contribuția unui stat membru la bugetul comunitar se compune din taxe vamale, taxele la importul de produse agricole, taxa pe zahăr, TVA europeană mai recent și cota din PNB, care nu poate depăși 1,24 la sută din Produsul Național Brut al țării respective. În esență, prin modul de dirijare a bugetului comunitar până în 2006 inclusiv – 2/3 către fondurile agricole, din care majoritatea sumelor sunt subvenții pentru susținerea politicii comunitare agricole și a politicilor regionale ale UE – acest buget este tot consumatorist.

În 2005, creșterea importurilor țărilor membre a condus UE la înregistrarea unui deficit comercial record, în valoare de 10,3 miliarde euro, cu 40,4 la sută mai mare decât în 2004. Comisia Europeană a anticipat atunci creșterea deficitului comercial de la 9,8 la sută din PIB în 2005 la 11,6 la sută în 2006 și la 13,1 la sută din PIB în 2007. La jumătatea lunii mai 2006, Parlamentul European a aprobat bugetul pe termen mediu al Uniunii Europene, punând astfel capăt crizei referitoare la cheltuielile Uniunii. 418 euro-parlamentari au votat "pentru", iar 187 împotriva propunerii Comisiei Europene, ce prevede un buget de 864,4 miliarde de euro pentru perioada 2007-2013.

Pe ansamblul UE, europenii au cheltuit rațional fondurile alocate în 2006 prin bugetul Uniunii și au făcut economii de circa 950 milioane euro, din totalul de peste 107,4 miliarde euro.

Suma menționată a fost inclusă în excedentul total al UE pe 2006, care se ridică la 1.848 milioane euro și care reprezintă, totodată, echivalentul reducerilor contribuțiilor naționale la bugetul UE pentru 2007, susține Dalia Grybauskaite, comisarul european pentru programul financiar și bugetul UE. Grybauskaite consideră că economiile menționate au fost posibile ca urmare a ameliorării gestionării bugetului comunitar și a unei planificări mai bune a utilizării banilor cetățenilor europeni. În opinia sa, interesul europenilor este astfel mai bine protejat, banii sunt cheltuiți mai bine și mai eficient, iar țările Uniunii alocă atât cât este necesar pentru a contribui la bugetul Uniunii. După ce toate instituțiile au căzut de acord asupra bugetului până în 2013, Comisia Europeană a trecut la definirea priorităților legislative. În revizuirea pachetului de programe structurale al UE pentru 2007-2013, prioritare sunt modernizarea și progresul economic. Amendamentele propuse de Comisia Europeană sunt în deplină concordanță cu bugetele aprobate de către Consiliu, Parlamentul European și Comisia Europeană. "Piatra de încercare a reprezentat-o asigurarea modernizării și dezvoltării unei Europe largite, menținându-ne în limitele fondurilor disponibile. Noua generație de programe a fost creată în vederea stimulării creșterii economice și a sporirii numărului de locuri de muncă", a explicat Maia Grybauskaite, Comisar al UE pentru Programare Financiară și Buget. Dar bugetul UE nu este compus, deocamdată, din bugetele statelor membre, bugete care rămân, totuși, consumatoriste. Germania este un caz foarte cunoscut, iar bugetul său este unul de tip consumarist, de mai multe decenii.

Bugetul Germaniei federale pentru 2006 prevedea cheltuieli de 262 miliarde euro, datorita publică fiind, evident, mai mare. Cancelarul german Angela Merkel s-a exprimat în acest sens, mai dur ca niciodată, când a desemnat Germania drept "o țară în pragul falimentului", deoarece: "Starea bugetară dezolantă întrece orice limite ale imaginației". Într-adevăr, cheltuielile guvernului, ale landurilor federale și ale comunelor depășesc veniturile cu 60 la sută, iar „muntele de datorii” acumulate cu anii a atins nivelul record de 1.500 de miliarde de euro. Suma dobânzilor pentru datoriile existente corespunde aproximativ noilor datorii planificate pentru anul în curs, care se ridică la 38,2 miliarde euro. În aceste condiții, repetate de altfel și în celelalte state dezvoltate membre UE, Germania se află pe drumul falimentării prin datorii. Situația, puțin mediatizată, înțeleasă și cunoscută de cetățeni, stimulați ani la rând să se împrumute la stat, este cu adevărat dramatică.

La finele anilor '90, mai multe state care au făcut parte din blocul comunist, precum Cehia, Slovacia și Polonia, au înregistrat deficite de cont curent destul de mari, a căror creștere a fost susținută de dezechilibre comerciale semnificative; astfel, Letonia se confruntă cu cel mai mare deficit de cont curent dintre țările membre UE, respectiv cca 21 la sută din PIB, România avea în 2007 un deficit de cont curent de cca 15 la sută din PIB, iar Bulgaria – cca 11 la sută din PIB-ul ei. Creșterea deficitelor de cont curent riscă să modifice planurile de dezvoltare ale mai multor

economii europene, care au făcut parte din fostul bloc comunist, inclusiv România, dar și să le întârzie programul de aderare la zona euro. Luând în considerare deficitele ridicate de cont curent și dependența față de intrările de capital prin sistemul bancar, pentru obținerea de resurse financiare, aceste state sunt expuse riscurilor asociate evoluțiilor piețelor financiare, având în vedere îngrijorările numeroșilor specialiști privind boom-ul creditelor.

Pe 11 iunie 2008, Comisia Europeană a lansat o procedură oficială împotriva Marii Britanii pentru deficitul bugetar ridicat, care va depăși nivelul maxim admis în Uniunea Europeană, de 3 la sută din PIB, în anii fiscali 2008-2009 și 2009-2010.

De cca 6 ani de zile, după modelul societăților vestice supraîndatorate, și în România se stimulează consumul pe credit. Potrivit unei analize a Băncii Naționale a României (BNR), pe termen scurt, românii vor alege tot creditul de consum, gradul redus de înzestrare cu bunuri de folosință îndelungată, precum și creșterea veniturilor și așteptărilor populației în privința efectelor benefice ale aderării la UE fiind principalii factori. În ultimii ani, creditul bancar a avut creșteri semnificative chiar dacă s-a plecat de la o bază redusă. Astfel, în perioada 2000-2005, ritmul mediu anual de creștere a creditului bancar a fost de 115,3 la sută. În mai 2006, față de mai 2005, creditul populației crescuse cu 110,5 la sută. Ritmul acesta a fost generat de nevoia de bunuri de folosință îndelungată și de locuințe, de creșterea averii și a veniturilor populației, de condițiile macroeconomice mai bune, reducerea treptată a dobânzilor sau concurența între banci pe sectorul retail. Românii s-au îndatorat, în special, prin creditele de consum care dețin în prezent o pondere de circa 70 la sută în totalul creditelor bancare acordate populației. Potrivit BNR, spre deosebire de ce se întâmplă în România, în zona euro creditele ipotecare dețin 69 la sută din total credite, iar cele de consum dețin doar 13 la sută. Cu aceste procente este clar către ce tip de buget se îndreaptă România. Oficialii BNR spun că pe termen scurt acest raport se va menține. Pe termen lung însă este așteptată dezvoltarea creditului ipotecar, factorii care ar putea genera inversarea raportului fiind creșterea veniturilor și oferta de bunuri imobiliare. Experții BNR avertizează însă că o aliniere necorespunzătoare a ofertei la cererea existentă ar putea afecta stabilitatea financiară prin creșterea puternică a prețurilor la activele nefinanciare ale populației, respectiv a valorii bunurilor imobiliare deținute¹.

¹ deși în ultimii ani, averea netă a populației se află pe un trend ascendent, principala sursă a creșterii averii populației este reprezentată de valoarea imobilelor deținute. Potrivit estimărilor BNR, aceste active nefinanciare reprezintă 90 la sută din totalul activelor, în timp ce în UE ponderea este de 50 la sută, cu diferențieri substanțiale de la țară la țară (40 la sută în Olanda și 70 la sută în Spania). Raportul BNR atenționează că lichiditatea redusă a pieței imobiliare și ponderea mare a activelor nefinanciare în totalul averii nete pot diminua semnificativ din capacitatea populației de a face față unui eventual șoc sistemic.

Cererile masive de credite în valută făcute de persoane fizice, dar și de companii, ar putea avea un efect nefast asupra economiilor din țările ce au aderat la UE în 2004 și 2007, precizează un raport al Băncii Centrale Europene (BCE). În rândul țărilor date ca exemple negative se numără România, Bulgaria, Croația și Turcia, raportul atrăgând atenția că astfel de situații se finalizează, de regulă, printr-un lanț de falimente.

Potrivit datelor furnizate de Biroul Român de Credit, la jumătatea anului 2006, creditele restante se ridicau la 124.500, din care 89.500 sunt credite de consum, restul fiind restante la creditele pe card și la cele pentru locuință. Economia Asiei a ajuns în criza din 1997-98 exact din acest motiv, se mai arată în raportul BCE. La sfârșitul anului 2005, deprecierea leului de doar 2,3 la sută în raport cu moneda europeană a produs o majorare a restanțelor la creditele în valută de peste 30 la sută. Experiența arată foarte clar că o economie bazată pe o creditare excesivă va avea întotdeauna parte de o avalanșă de falimente. Un alt efect al unei potențiale crize va avea drept urmare o retragere masivă a capitalurilor străine din economie, lucru ce ar putea duce la o scădere drastică atât a bursei, cât și a monedei naționale.

CARUSELUL CONCURENȚEI

Acquis-ul privind concurența are la bază câteva articole ale Tratatului privind Comunitățile Europene: monopolurile de stat cu caracter comercial (art. 31), reguli aplicabile întreprinderilor (art. 81-85), întreprinderile de stat și întreprinderile beneficiare de drepturi speciale sau de exclusivitate (art 86), reguli aplicabile ajutoarelor de stat (articolele 87-89).

Regulile concurenței au ca scop funcționarea eficientă a Spațiului Economic European, ținând cont de forțele pieței. Politica privind concurența a Uniunii Europene se bazează pe cinci principii fundamentale: 1 - interzicerea practicilor concertate, aranjamentelor și asocierilor, care pot afecta comerțul dintre statele membre UE și care pot împiedica, restricționa sau distorsiona concurența pe piața comună; 2 - interzicerea abuzului de poziție dominantă pe piața unică, în măsura în care acestea afectează comerțul dintre statele membre; 3 - supravegherea ajutoarelor acordate de statele membre, care amenință să distorsioneze concurența prin favorizarea anumitor preluări de firme sau producerea anumitor bunuri; 4 - supravegherea preventivă a fuziunilor având o dimensiune europeană, prin aprobarea sau interzicerea alianței urmărite; 5 - liberalizarea anumitor sectoare în care întreprinderile publice sau private s-au implicat ca monopoluri, precum telecomunicațiile, transportul și energia. Primele două principii pot face subiectul unor derogări, în particular când o înțelegere dintre firme îmbunătățește producția sau distribuția produselor sau promovează progresul tehnic. În cazul schemelor de ajutoare de stat, subvenții sociale, subvenții pentru promovarea culturii și conservarea patrimoniului există excepții de la stricta aplicare a regulilor concurențiale.

Documentul de poziție la Capitolul 6 - Politica în domeniul concurenței - a fost adoptat de Guvernul României în ședința sa din 31 iulie 2000, negocierile la acest capitol fiind deschise în noiembrie 2000. Ca răspuns la Poziția comună a UE, Romania a transmis Documentul de poziție complementar II, aprobat în ședința Guvernului din 24 octombrie 2002.

Pentru a putea finaliza negocierile la acest capitol în cursul acestui an sau în primele luni ale anului viitor, România trebuie să dovedească acum că este capabilă să aplice prevederile europene și să acorde ajutoarele de stat doar pe criteriile stabilite de UE. Printre instituțiile autohtone care trebuie să țină cont de prevederile acquis-ului comunitar sunt atât cele care acordă ajutoare de stat, dar și cele care supraveghează concurența: Consiliul Concurenței, Ministerul Economiei, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, Autoritatea de Valorificare a Activelor Statului etc. Raportul de țară pentru România al Comisiei Europene pentru 2003 sublinia: "Sunt în